

N:o 223.

Af herr V. Wittrock, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om lagstiftningsåtgärder för hämmande af utbredningen i vårt land af de svårare ogräsväxterna.

Vid sistlidne års riksdag väckte undertecknad i Andra Kammaren en motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående vidtagande af åtgärder för hämmande af utbredningen af svårare åkerogräs från jernvägarnes områden. Denna motion blef af kammaren afslagen, bland annat, af den anledning, att den ansågs taga den viktiga ogräsfrågan i för trång omfattning. Efter att hafva ytterligare sökt göra mig underkunnig om, hvilka åtgärder i lagstiftningsväg under de senaste åren vidtagits till utrotande af åkerogräs uti flera af Europas förnämsta kulturländer, samt efter att hafva rådfört mig med praktiske och på detta område särskildt sakkunnige män i vårt land, har jag ansett mig handla i det svenska landtbrukets välförstådda intresse, då jag nu å nyo väcker en motion i frågan, men dervid tager denna uti betydligt vidare omfattning än förra gången.

Att ogräs ofta förekommer på våra odlade fält torde vara bekant för hvar och en. Deremot torde det ej vara lika allmänt känt, i hvilken mängd åkerogräsen i många delar af vårt land uppträda. Sedan flera år tillbaka har jag under mina botaniska resor i Sverige särskildt lagt märke till, huru det på olika orter förhåller sig med våra växande sädesgrödors och fodervallars renhet eller orenhet med hänsyn till åkerogräs. Dervid har jag funnit, att, under det att fälten mångenstädes visat sig synnerligen välskötta och rena, de på talrika andra ställen varit i mycket

hög grad förorenade af ogräs. Så, för att nämna några exempel från olika delar af vårt land, mångenstädes i Upland, i södra Dalsland, nordvestra Skåne och södra Gotland. Men i stället för att ytterligare framhålla de vittnesbörd, som mina egna iakttagelser härutinnan skulle kunna lemna, anser jag mig här hellre böra framlägga uttalanden i frågan, som på sista tiden gjorts af andra — och dessa i hög grad omdömesgilla — personer.

Synnerligen upplysande är en uppsats, som förekommer i »Tidskrift för Landtmän», utgifven af *H. Winberg* och *N. Engström* uti häftena 4 och 5 för innevarande år. Uppsatsen har till titel »Våra sädesgrödors renhet» och är författad af professor *Jakob Eriksson*. Hvad författaren strax i början af denna uppsats yttrar, anser jag vara till den grad upplysande, att det förtjenar att här ordagrant citeras. Författaren säger:

»Vid de resor jag under de senare åren företagit till olika orter inom vårt land för att inspektera frökontrollanstalter eller af annan anledning, har jag ej kunnat undgå att lägga märke till den mängd af ogräs, som mångenstädes förekommer i sädes- så väl som andra åkrar. Ett bland dessa reseintryck vill jag här särskildt framhålla, ett intryck, hemtadt från en af våra nordliga provinser, Jemtland. Från den jern- och landsväg, jag inom denna provins befor de första dagarne af juli detta år (1889), var jag rent af förvånad öfver de passerade åkrarnes och valarnes ogräshalt. Man såg dessa bemängda med ett stort antal svåra ogräs, sådana som hästhof (*Tussilago farfara*), baldersbrå (*Matrikaria inodora*), penningegräs (*Thlaspi arvense*), lummeogräs (*Capsella bursa pastoris*), dybråuna (*Arabis suecica*), smällört (*Silene inflata*), andra att förtiga, ofta till den ytterliga grad, att man kunde känna sig frestad att fråga, om ej dessa växter här verkligen voro föremål för odling. Än större vardt dock min förvåning, då jag af en så pålitlig sagesman som den nitiske och intresserade föreståndaren för landtmannaskolan och frökontrollanstalten i Ope, direktören *J. F. Broman*, en person, som genom årliga vidsträckta resor uti agronomiskt syfte inom Jemtland förvärfvat sig noggrann kännedom om landtbruksförhållandena inom provinsen, erfor, att hvad jag under min korta resa iakttagit beklagligtvis ej utgjorde undantag, utan tvärt om vore att anse såsom en för hela Jemtland gällande regel. Ja, ogräsens utbredning sades blifva för hvarje år, som gick, värre. Och då jag vändt mig till väl under rättade personer inom andra delar af landet, har jag erhållit upplysningar, som vittna derom, att tillståndet i deras bygder är, om ej lika svårt, som det nyss beskrifna uti Jemtland, så dock oftast allt annat än godt. Sålunda skrifver till mig föreståndaren för frökontrollanstalten i Gefle, direktör *A. Westman*, att

åkrarne inom Gestrikland »i allmänhet ej äro så ogräsfria som önskligt vore» samt att »landtbrukaren har med afseende härpå mycket att förebrå sig, ty han gör icke allt hvad på honom beror, hvarken för att hindra ogräsens inträngande eller att bekämpa desamma, sedan de väl fått in-steg». Från Jönköping upplyser dervarande frökontrollant, D:r C. O. von Porat, att »i afseende på frihet från ogräs stå länets åkrar mycket lågt på skalan» samt att »undantag till det bättre göra blott några större herrgårdar, af hvilka dock endast ett fåtal finnes inom länet.»

Uti en artikel med titeln »Ogräs» i »Landtbruks-Tidskrift, på uppdrag af Gefleborgs och Kopparbergs läns hushållningssällskap utgifven af H. Julin-Dannfelt», årgången 1889, n:o 3, uttalar sig författaren (»H. J.-Dft») på följande sätt: »Då förhållandet ovedersägligen är, att sädesåkrarne i sydligare delarne af landet, såsom i Skåne och kanske ej mindre i Mälaretrakterna äro vida mer uppfyllda af ogräs än t. ex. här uppe i Gestrikland, Helsingland och Dalarne, visar detta ej, att vi här sköta vår jord bättre än uppländingar, södermanländingar och skåningar, utan det vittnar snarare om, att vår jord är mer mager och kärf: *lindorna, som ju häruppe äro i högsta grad uppfyllda af ogräs af allehanda slag, visa tillfyllest, huru litet vi göra för att hålla våra fält rena.*»

Ett kraftigt uttalande i samma riktning finna vi uti ett anförande af godsegaren T. Lybeck från Östergötland, infördt i »Kongl Landtbruksakademiens Handlingar och Tidskrift», 1889, häft. 3. Det lyder så här: »Om vi i vissa grenar af landthushållningen kunna glädja oss åt framsteg och gjorda förbättringar, så tror jag vi måste erkänna, att då fråga blir om åkerjordens renhållning ifrån ogräs, vi ingalunda förtjena beröm, utan snarare en plats i skamvrån, ty hafva vi i denna sak icke gått baklänges, framåt har det visserligen icke burit.»

Ett exempel på huru oerhördt *formrik* ogräsfloran kan uppträda på våra åkerfält lemna oss en uppgift af föreståndaren för Hallands läns frökontrollstation, direktör Aug. Lyttkens i afhandlingen »Om svenska ogräs», der han på sid. 95 omtalar, att han år 1883 upptecknade ogräsarterna på en åkerareal af omkring $\frac{1}{2}$ hektars vidd och dervid fann, att på detta lilla fält voro samtidigt representerade ej mindre än 67 särskilda ogräsarter.

Huru rik på *ogräsfrön* vår åkerjord sannolikt mångenstädes är, framgår af följande, af godsegaren T. Lybeck gjorda experiment, hvilket med följande ord beskrifves i det ofvan omnämnda anförandet: »För att få ett ungefärligt begrepp om, huru mycket ogräs som finnes i vanlig åkerjord och gödsel, inlade jag uti en vanlig drifbänk först en bädd jord, så fint som möjligt fördelad, lade derefter glasfönster öfver och tvingade derige-

nom ogräset till groning, hvarefter det förstördes; detta upprepades fem gånger, hvarvid jorden mellan hvarje gång omrördes, så att nya lager kommo i ytan; först efter femte gången syntes ogräset så reduceradt, att jorden i det närmaste kunde anses vara ren; nu inblandades i jorden ett parlass färsk kreatursspillning, hvarefter fönstren pålades, och inom fjorton dagar blef bädden åter öfverväxt af ogräs, som borttogs, och blef äfven detta förnyadt fem gånger, innan motsvarande minskning i ogräset inträffade.»

En iakttagelse, som går i samma riktning har jag varit i tillfälle att sjelf göra å den Vetenskapsakademien tillhöriga egendomen Bergii-lund (f. d. Haga Frescati). Då denna hösten 1885 tillträdtes af Vetenskapsakademien, var den å densamma växande grödan i hög grad förorenad af allehanda slags ogräs, ja, på vissa fält till den grad, att skörden ej kunde med fördel tillvaratagas utan af förutvarande innehafvaren af egendomen väl nedmejjades, men kvarlemnades på fältet, der den sedermera måste uppbrännas. Ett stycke af ifrågavarande fält låg under sistlidna år i träde för att omgestaltas till trädgård, och blef det då nödvändigt att ej mindre än fyra särskilda gånger låta nedslå den uppspirande rika ogrässkörden (hufvudsakligen bestående af åkerseap), och detta ehuru under de fyra år egendomen varit Vetenskapsakademiens tillhörighet väl knappast ett ogräsfrö tillåtits komma till mognad på ifrågavarande åkerstycke.

Af ofvanstående kan den slutsats dragas, att vår åkerjord, åtminstone somligstades, är rent af impregnerad med ogräsfrön, som blott vänta på gynnsamt tillfälle, för att utveckla sig till med våra kulturväxter konkurrerande ogräsplantor.

Huru betydlig och mångfaldig den skada är, som åkerogräsen åstadkomma, torde väl sällan ens af den praktiske jordbrukaren till fullo inses. Särdeles upplysande i detta hänseende äro en del försök med åtskilliga kulturväxter, hvilka åren 1883 och 1884 utfördes af Professor *E. Wollny* i München (Forschungen auf dem Gebiete der Agricultur-Physik 1884) på sådant sätt, att den ena försöksrutan af hvarje för ändamålet odlad växtart rensades från ogräs, den andra deremot lemnades orensad. Det visade sig härvid, att ogräsen i hög grad nedsatte de odlade växternas produktionsförmåga så väl i afseende på kvalitet som kvantitet, och detta mera i samma mån, som den odlade växt, med hvilken de lefde tillsammans, hade egenskapen att i begynnelsen utveckla sig långsamt. Redan hos ärterna, hvilka ju utveckla sig synnerligen hastigt och derfor också i betydlig mån undertrycka ogräsen, visade sig en beaktansvärd skilnad. Under det att skörden (år 1884) å den rensade rutan vägde

608 gram, vägde den å den orensade endast 487. Glest sådd vårråg led i så hög grad, att då på den rensade rutan skördades 528 gram säd, erhöles på den orensade blott 108 gram. Af potatis erhöles (1884) å den rensade rutan 14,290 gram, och på den orensade mindre än hälften, eller 6,570 gram. Allra mest ledo sockerbetorna, i det att de på den orensade rutan så fullständigt förqväfdes af ogräset, att skörden (1884) gaf blott 22 gram, under det att den å den rensade uppgick till icke mindre än 20,100. Såsom orsaker till denna skördens stora minskning genom ogräset framhåller Wollny — jemte den allbekanta, att ogräsplantorna förbruka ej litet af de näringsämnen i jorden, som äro afsedda för de odlade växterna — att ogräsen beröfva de odlade växterna så väl *ljus* och *värme* som ock *fuktighet*. Af Wollny under tiden från den 27 juni till den 3 juli sex gånger dagligen gjorda iakttagelser visade, att jordtemperaturen vid 10 centimeters djup var i medeltal 2° Cels. lägre å orensad ruta än å rensad; och likaså fann Wollny, att jordens vattenhalt var i medeltal 2,4 viktprocent lägre å orensad ruta än å rensad. Ogräsens skuldregister är dock ej härmed fullskrifvet. Vi må blott erinra oss, att en del ogräs väsentligen bidrager till *farliga vä tsjukdomars spridning*, andra uppträda såsom *ödeläggande snyltgäster* på odlade växter, andra åter göra *kreatorsfodret mindre helsosamt* eller till och med giftigt, och alla bidraga de till att *försvåra och fördyra jordens bearbetning och skördens tillvaratagande*.

Af allt detta torde framgå, att ogräsen äro att räkna till det nutida landtbrukets allra svåraste fiender, och att kraftigare och mera omfattande åtgärder än hittills äro behöfliga för att få bugt med dessa fiender.

Särskildt värdt att beakta är, att en del af våra ogräs äro af naturen utrustade med synnerligen ändamålsenliga spridningsinrättningar, i det att deras frön (eller rättare frukter) äro försedda med flygapparater, med hjälp af hvilka de af vinden kunna föras från den plats, der de alstrats, till snart sagdt huru aflägsna ställen som helst. Då till dessa höra flera af våra svåraste och på samma gång allmännaste ogräsarter — sådana som åkertisteln (*Cirsium arvense*), åker-mjölktisteln (*Sonchus arvensis*) och maskrosen (*Taraxacum officinale*) — är det lätt att inse hvilken stor skada som föranledes deraf, att dessa växter ostördt få blomma och sätta moget frö på åkerfälten och andra platser. Det blir härigenom omöjligt äfven för den mest omsorgsfulle landtman, att skydda sina odlingar för ogräs, då nya mängder af ogräsfrön på nu antydda sätt årligen regnar ned öfver hans fält. Att en oförrätt af känbart slag härigenom tillfogas särskildt den omsorgsfulle landtmannen, som gör allt hvad

på honom ankommer för att hålla sina tegar fria från ogräs, låter sig väl ej bestridas.

Någon skulle måhända kunna föreställa sig, att den utveckling eller måhända rättare, omgestaltning, uti hvilken vårt jordbruk för närvarande är stadt, skulle vara af natur att medföra en förminskning af åkerogräset utan något ingripande från vare sig statens eller andra myndigheters sida. Den med saken förtrogne vet dock att så, dess värre, icke är förhållandet. Det ogräsens tilltagande, som på senare tiden mångenstädes iakttagits, står tvärt om helt visst i sammanhang med det sätt, hvarpå det moderna landtbruket är ordnad; framför allt dermed att trädesbruket nu mer och mer inskränkes utan att på samma gång nya försigtighetsåtgärder vidtagas, för att motarbete den ökade trefnad för ogräsen, som blifver en nödvändig följd af trädets inskränkande.

Om vi nu tillse, huru andra europeiska länder, i hvilka jordbruk är en af hufvudnäringarne, fattat den frågan, huru vida staten bör genom lagstiftningsåtgärder stödja sträfvandena att hämma åkerogräsens spridning eller icke, så skola vi finna, att i de flesta af Europas kulturländer, regering och folkrepresentation tagit ogräsfrågan i sin hand. I *Skottland*, landtbrukets mönsterland, finnes sedan gammalt en lag, som förklarar hvar och en för »förädare, som förgiftar Konungens land med ogräs». I *England* är hvarje jordinnehafvare vid vite skyldig att utrota all åkertistel på sitt jordområde. I åtskilliga af *tyska kejsardömet*s länder och landsdelar finnas ogräslagar; så uti Braunschweig, Bremen, Hannover, Sachsen-Koburg-Gotha m. fl. Uti bil. I meddelas texten till den uti Braunschweig år 1888 utfärdade lagen, beträffande utrotning af åkertistel, hvilken, såsom man finner, hänvisar till en förut befintlig lag mot klöfversnärja. I de flesta af de *österrikiska* länderna hafva lagar mot ogräs under de senaste årtiondena blifvit antagna; så i Böhmen, Krain, Mähren, nedre Österrike och Steiermark. Texten till ogräslagen för sistnämnda land meddelas i bil. II. Denna är rigtad ej blott mot åkerogräs i detta ords vanliga mening utan den likställer med dessa trenne buskarter — berberis (*Berberis vulgaris*), brakved (*Rhamnus frangula*) och vägtorn (*Rh. catharticus*) på den grund att de gifva näring och ökad spridning åt farliga rostsvampar, som angripa hvetet och andra sädesslag. I *Belgien* utkom för tre år sedan ett »reglemente beträffande utrotande och förstörande af växter, skadliga för odlingar», hvilket meddelas i bilagan III. Den yngsta af mig bekanta ogräslagen är den i *Frankrike* af senaten och deputeradekammaran antagna samt af presidenten den 24 december 1888 utfärdade »lagen beträffande förstörande af insekter, krypto-

gamer eller andra växter, skadliga för landtbruket». I bil. IV meddelas för jämförelsens skull texten äfven till denna lag.

Göra vi oss reda för till hvilka särskilda mål de nu omtalade ogräslag rne syfta, finna vi, att de nästan alla i främsta rummet gå ut på att utrota eller åtminstone hämma utbredningen af åkertisteln; och obestridligt torde också vara, att denna växt är (genom sina rotskott) en af de allra besvärligaste och (genom sina flygfrukter) en af de farligaste af alla europeiska ogräsväxter. En annan växt, mot hvilken lagstiftningen allmänt och med allt skäl vänder sig, är klöfversnärjan (*Cuscuta trifolii*), hvilken hittills lyckligtvis icke spelat en så stor rol hos oss som utomlands. Äfven berberisbusken finnes i flera länders lagstiftning särskildt ihågkommen för dess samband med sädesrost-sjukdomen. I vissa länders lagar är saken till väsentlig del lagd i händerna dels på de embetsmän, som motsvara våra landshöfdingar, och dels på åkerbruksministern; så i Frankrike och Belgien, hvilket sistnämnda lands lag måhända är den, som åtminstone i åtskilliga delar närmast skulle kunna passa för våra förhållanden.

Då vi af det ofvanstående finna, att i de flesta af Europas såsom åkerbruksidkande mest framstående länder statsmagterna ansett det vara sin pligt att taga ogräsfrågan om hand, och då vi besinna, hvilken stor skada ogräsväxterna årligen tillfoga vårt lands förnämsta näring, så synas goda skäl vara för handen för att taga i allvarligt öfvervägande, huruvida icke äfven vårt land bör följa de nämnda kulturländernas exempel och genom lagstiftningsåtgärder söka verka för de svåraste ogräsväxternas utrotning eller åtminstone för hämmande af deras tilltagande utbredning. Att en sådan tanke börjat vinna insteg äfven hos rent praktiske landtmän framgår blaud annat deraf, att »Skaraborgs läns förenade landtbruksklubbers utskott» efter en förlidet års höst förd diskussion öfver ämnet beslutit uttala sig för »önskvärdheten af lagligt skydd mot spridandet af svårare ogräsfrön». Den ofvan citerade författaren i »Tidskrift för landtmän» gör också ett uttalande som går i samma riktning. Han säger nemligen på sid. 21: »Jag antager, att det ej kommer att dröja länge förr än frågan om en lagstiftning mot ogräs åter kommer att hos oss bringas på tal, och att det endast är att anse som en tidsfråga, när denna sak under den form, som kan befinnas vara den efter våra natur- och kommunala förhållanden mest lämpliga, varder af representationen och regeringen omfattad och tagen om hand såsom en statens angelägenhet.»

På grund af hvad jag ofvan haft äran anföra vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t tacktes taga i nådigt öfvervägande, huru vida icke ändamålsenligt vore att genom lagstiftningsåtgärder söka hämma utbredningen af de svåraste ogräsväxterna i vårt land.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 mars 1890.

Veit Wittrock.

Öfversättning.

Bil. I.

Lag beträffande utrotning af åkertistel, gifven Dresden den 29 november 1888.

Vi *Albrecht*, med Guds nåde, prins af Preussen etc., regent öfver hertigdömet *Braunschweig*, låta efter landtdagens inhemtade beslut och råd utgå följande lag emot faran för utbredning af åkertistel.

§ 1. Åkertisteln skall utrotas på åkrar, åkerrenar, vägar, ängar, betesmarker, öde platser, skogsbryn, jernvägsbankar, flodstränder och diken.

§ 2. För så vidt det handlar om jord, som icke befinnes i enskild ägo och som icke brukas af enskilde, tillhör det polistjenstemännen att träffa de för utförandet af denna lag erforderliga anordningarne.

§ 3. I öfrigt åligger förpligtelsen att utrota åkertisteln utan vidare hvarje egare eller arrendator af jord, och anförtros öfvervakandet af utförandet af denna lag beträffande nu nämnda jord åt de kommissioner, som i enlighet med lagen af den 25 juni 1879 handhafva utrotandet af klöfversnärjan. Dessa kommissioner hafva att tid efter annan taga nu nämnda slag af jord i ögonsigte och att uppfordra försumlige att inom utsatt tid utrota åkertisteln.

§ 4. Den, som bryter mot bestämmelserna i denna lag, och särskildt den, som icke efterkommer anordningarne af lokalpolisen eller ofvan nämnda kommission, straffas med böter af ända till 30 mark (omkring 27 kronor) och i händelse af bristande tillgång med ända till 7 dagars fängelse. Dessutom hafva de försumlige att vidkännas att utrotande af åkertisteln verkställas på deras bekostnad af lokalpolisen och att kostnaderna därför indrivas på exekutiv väg.

Alle vederbörande hafva sig härefter att rätta.

Detta hafva vi egenhändigt underskrifvit och med vårt hertiglīga geheime-kansli-sigill besegla låtit.

Dresden den 29 november 1888.

ALBRECHT, prins af Preussen.
(L. S.)

Grefve Görtz-Wrisberg. Wirk. Otto. Hartwieg.

Öfversättning.

Bil. II.

Lag af den 9 januari 1882, gällande för hertigdömet *Steiermark* beträffande utrotande af klöfversnärja, åkertistel, berberis- och brakvedsbuskarne.

På framställning af mitt hertigdöme Steiermarks landtdag utfärdar jag följande förordning.

§ 1. Klöfversnärja (*Cuscuta trifolii* Babingt.) skall utrotas med alla tjenliga medel på åkrar af alla slag, liksom äfven på ängar, betesmarker, åkerrenar, vägkanter, jernbanvallar och andra marker af egarne eller, i fall af utarrendering, af arrendatorerne utaf dessa marker. Desslikes åligger alla jordegare och arrendatorer den förpligtelsen, att med alla tjenliga medel utrota åkertisteln (*Cirsium arvense* L.) liksom äfven att utrota berberisbusken (*Berberis vulgaris* L.) samt brakveds- och vägtornsbuskarne (*Rhamnus frangula* L. och *Rh. catharticus* L.) på åkerrenar samt på andra ställen på ända till 100 meters afstånd från gränsen af sädesfälten.

§ 2. Om de i § 1 till utrotning påbjudna växterna — särskildt klöfversnärjan i blomnings- eller fruktmogningstillstånd samt åkertisteln uti grupper eller på hela åkerfält i samma tillstånd — finnas på marker hvilka som helst, eller berberis- och rhamnus-buskarne anträffas på åkerrenar eller hvar som helst i närheten af åkerfält, så har kommunföreståndaren skyldighet att föransalta att dessa växter genast borttagas, för hvilket ändamål egaren eller arrendatorn bör uppfordras att inom utsatt tid företaga det i § 1 föreskrifna utrotandet; i motsatt fall företages detta på egarens eller arrendatorns bekostnad, och de sålunda uppfordrade bestraffas dessutom med ett till kommunens fattigvård fallande bötesbelopp af ända till 10 floriner (omkring 15 kronor) eller i händelse af bristande betalning med fängelse i ända till 48 timmar.

§ 3. Det åligger polistjenstemännen att vaka deröfver, att bestämmelserna i denna lag noga efterletvas inom kommunerna, tillhörande hvars och ens distrikt.

§ 4. Straffutslaget skall delgifvas vederbörande antingen skriftligen mot qvitto eller muntligen i kommunens kansli uti 2 vittnens närvaro. I senare fallet skall delgifvandet samt dagen, då detta egde rum, intygas af vittnena på straffutslaget.

§ 5. Vad emot kommunföreståndarens straffutslag går till polistjenstemännen och bör detta vad skriftligen eller muntligen ske hos kommunföreståndaren inom 14 dagar efter straffutslagens delgifvande. Emot två lika lydande utslag kan intet vidare vad ega rum.

§ 6. Åkerbruks- och civilministrarne hafva i uppdrag att bringa denna lag i verkställighet.

Wien den 9 januari 1882.

FRANZ JOSEPH.

Taafe.

Falkenhayn.

Öfversättning.

Bil. III.

Reglemente beträffande utrotning och förstöring af växter, skadliga för odlingarne.

Leopold II, Belgiernas konung, till alla närvarande och kommande, vår helsning.

Med hänsyn tagen till landtlagen (code rural) och särskildt dess 12:te artikels 1:sta §, som är af följande lydelse: »De åtgärder som böra vidtagas vare sig för bortplockning och förstöring af insekter, eller för utrotning och förstöring af skadliga växter, bestämmas genom kungliga beslut»;

med hänsyn tagen till de råd som blifvit gifna af den särskilda kommissionen för undersökande af medlen att förstöra insekter och växter, skadliga för odlingarne;

på framställning af vår minister för åkerbruk, industri och allmänna arbeten

hafva vi beslutat och fastställa härmed:

Art. 1. Provinsernas guvernörer föreskrifva de åtgärder, som äro nödiga för förstörande af tistlar och bestämma de tidpunkter, vid hvilka man bör verkställa dessa åtgärder.

Art. 2. Ministern för åkerbruk, industri och allmänna arbeten vidtager de anordningar, som äro nödiga för att hejda eller förekomma de skador, som kunna tillfogas odlingarne genom andra växter än tistel, då han förvissat sig om, att dessa skador äro af allvarlig art.

Art. 3. Åtgärder, som föreskrivas till verkställighet enligt art. 1 och 2 äro bindande för alla arrendatorer, egare, hyresgäster, nyttjanderättsinnehafvare eller andra innehafvare å de områden, som de ega, odla eller nyttja.

Art. 4. Staten, provinserna, kommunen, liksom äfven allmänna eller enskilda inrättningar, äro underkastade samma förpligtelser, hvad beträffar de områden, som ej äro odlade, skogarne, kanterna af vägar, jernbanor, vattengrafvar, kanaler eller spårvägar, som tillhöra dem.

Art. 5. Vid underlåtenhet af vederbörande att inom den bestämda tiden vidtaga de åtgärder, som blifvit påbjudna af guvernementsstyrelsen, utföras dessa, efter order af borgmästaren, genom tjenstemännen på de tredskandes bekostnad, och detta förutom de böter, som äro bestämda i art. 7 af detta reglemente. Kostnaderna för åtgärderna indrifvas i förekommande fall af de lokala myndigheterna på samma sätt som skatterna.

Art. 6. Kommunernas fältvaktare (*gardes champêtres*) äro uti det område, för hvilket de äro beedigade, skyldige att, i samverkan med polisen, påakta och anmäla förseelser mot detta reglemente. Skogvaktarne äro likaledes bemyndigade att, äfven hvad beträffar fälten, anmäla sådana förseelser.

Art. 7. Förseelser mot ofvanstående bestämmelser straffas med böter af 5 till 15 francs (omkring 3,50 till 10,50 kronor). Förekomma förmildrande omständigheter, kunna böterna nedsättas, men i ingen händelse till mindre än 1 franc (omkring 70 öre).

Art. 8. Vår minister för åkerbruk, industri och allmänna arbeten eger att draga omsorg om verkställigheten af denna lag.

Gifven i Bruxelles den 2 maj 1887.

LEOPOLD.

På uppdrag af konungen:

Ministern för åkerbruk, industri och allmänna arbeten,

Riddaren de Moreau.

Öfversättning.

Bil. IV.

Lag beträffande förstöring af insekter, kryptogamer eller andra växter, skadliga för landtbruket.

Senaten och deputeradekammaren hafva antagit, republikens president kungör den lag, hvars innehåll följer:

Art. 1. Prefekterna föreskrifva de mått och steg, som äro nödiga för att inskränka eller förekomma skador, förorsakade landtbruket af insekter, kryptogamer eller andra skadliga växter, då dessa skador visa sig i ett eller flera departement eller endast i en eller flera kommuner och antaga eller synas kunna antaga en farlig karakter. Beslutet af prefekten må icke fattas utan hörande af departementets generalråd, så vidt ej fråga är om brådskande och tillfälliga åtgärder. Han skall bestämma tidpunkten, vid hvilken man skall skrida till verkställande af åtgärderna, de ställen, hvarest dessa skola vidtagas, samt de särskilda förfaringssätt, som skola användas. Han har dock ej rätt att sätta några åtgärder i verket förr än efter gillande af åkerbruksministern, som rådför sig beträffande dessa med en genom dekret tillsatt teknisk kommission.

Art. 2. Egarne, arrendatorerne, landtbönderne, hälftenbrukarne, liksom äfven de, som hafva blott nyttjanderätt, äro skyldige att på de områden, som de ega och odla eller som de hafva rätt att nyttja, verkställa de åtgärder, som blifvit föreskrifna i prefektens beslut. De äro skyldige att hålla sina områden tillgängliga för statens ombud, för att möjliggöra undersökningar eller förstörandet.

Art. 3. I händelse af verkställighetsunderlåtenhet uppsattes en embetsberättelse af mären, hans biträde, gendarmeriofficeren, poliskommisarien, skogvaktaren eller fältvaktaren och den tredskande stämmes inför fredsdomaren. Stämningen skall ske medelst rekommenderadt bref eller genom fältvaktaren. Parterna kunna förlikas genom frivillig öfverenskommelse eller genom ett utslag af fredsdomaren. Det anstånd, som bestämmes i artikeln 146 af kriminallagen, skall medgifvas. Fredsdomaren skall kunna besluta om provisorisk verkställighet af sitt utslag, oaktadt vädjande sker och före inregistreringen.

Art. 4. Vid underlåtenhet af verkställighet inom den anståndstid som blifvit lemnad i utslaget, sättes detta i verket på tjensteväg genom märens eller poliskommisariens försorg och på den tredskandes bekostnad. Indrivandet af sålunda uppkomna kostnader verkställas af uppbor-

mannen, i kraft af exekutorial, utfärdade af prefekten, i öfverensstämmelse med de regler, som följas i afseende på de omedelbara skatterna.

Art. 5. Förbrytelser mot bestämmelserna i art. 1 och 2 af denna lag straffas med en plikt af 6 till 15 francs. Plikten fördubblas och fängelsestraff af högst 5 dagar kan åläggas, om förbrytelsen upprepas.

Art. 6. Art. 463 af strafflagen är tillämplig på förbrytelser i denna lag.

Art. 7. Lagen af den 28 ventose år IV är afskaffad. Bibehållna äro alla bestämmelser i lagarne angående förstöring af vinlusen (Phylloxera) och doriphoran.

Art. 8. Denna lag har giltighet äfven för departementen i Algier.

Gifven i Paris den 24 december 1888.

CARNOT.

Viette,
Äkerbruksminister.